

S o n e t.

Merzlota huda zimska potok krije,
Vodica bistra imá leděno krilo;
Pri njej cverči od mraza ptica milo
Ker jej vodice, da bi pila, nije.

Pa solnce žgeče na potok posije
J staja viró ogrinjala silo;
Zdaj odmaši življenja se torilo,
J ptica prepevaje z njega pije.

Tako zavoljo ljubične merzlotě
Žaluje pevec i po njej zdihuje,
Ker piti z njě očes želi sladkote.

J ko ga ljuba z milim pogleduje
Očesom, si nasiti želje svoje
J od veselja ljubeznivo poje.

Pripovedka od pastirja.

(Konec.)

Mladeneč je končal in vertnar je bil prav vesel. Ga je vzel v službo in dolgo je bil pri njem, in mu je vsak večer eno storio povedal, v časih pa še več, pa mu jih ni nikoli zmanjkalo in še le jih je vedil. Po dnevi ni nič drugega delal, kakor rožicam prilijal, grede popravljaj in pomladi drevje trebil.

Trebil je bil tudi enkrat čespljo. Kar ga vejica po glavi šlene, ter mu zbije čepico na tla. Zdaj so se mu pa odvihali in po plečah vsuli zlati lasje, svitli kakor solnce. Hitro je skočil z drevesa kakor iverca po jelki, je pobral čepico, lasě podvihal, in skril, da bi ga noben ne vidil. Vidila ga je pa kraljeva naj mlajša in naj lepša hči Solnčica, si ga je dobro vtisnila in ga moža na tihem odbrala. Mladeneč pa ni vedil nič, da ga je kdo vidil, in je še zmiraj mislil, da nihče ne zna, da ima zlate lasě.

Čas je pa prišel, da so bile kraljičine za možilo. Kralj oznani, da naj pridejo snubit, ker meni hčere možiti. V zbiranju pa je dal hčeram prosto voljo. Kterega koli si hočejo ženina zbrati, ne bode nič branil.

Pridejo knezi in drugi mogočni iz vsih krajev. Zbralo se jih je polno veliko poslopje, in vsakimu slehernemu je bilo dovoljeno gledat priti. Svčica naj starja in Zarika srednja hči ste že zbrale vsaka kneza, le mlajša Solnčica je počakovala in ni nobenega zbrala. Tudi vertnarski mladeneč je šel gledat, kako gospoda snubijo, bi bil le rad vidil. Šel je in se je vstopil za duri. Komaj ga pa Solnčica vglada, reče: Ta je moj, tega mi dajte moža, drugega nočem in ne maram. Vsi so se začudili, ji branili, posebno hud pa je bil kralj, prvič, ker ni mislil, da bi nižjiga zvolila, kakor saj grofa, drugič pa posebno zato, ker je mislil, da je vertnar ves garjev, kakor mu je sam pri obedu povedal bil. Ali Solnčica se ni dala pregovoriti, drugega ni hotla, kakor ravno tega. Kralj, ker je obljubil, da ne bode silil in nobene branil po svoji volji voliti, dà, da ga vzame. Samò tako je bil jezun, da ji nič pa kar nič dote dal. Kadar sta se pa zaročila, sta šla gostovat v vernarjevo bujto, kjer sta se s tim živila, da sta jerbasa in druge take reči pletla. Pa sta bila vedno vesela, in kralj se ni več zmenil za njega in za njo.

Primerilo se je pa, da se je kralj s sosedom spert, ki mu je vojsko napovedal, in v treh mescih se bodo za res počili. Kralja je jelo skerbeti. Sovražnik je bil močen, in še enkrat toliko vojščakov je imel, kakor on. Zdaj so se vzdignili in cela vojska je korakala na bojišče, kjer je bilo sovražnika, kakor mravlja na mravljišču. Tudi solnčni mož gre h kralju in ga prosi, da bi smel tudi on na vojsko iti. Vsi se z njega norca delajo in mu dajo staro guro. On pa je jezdil guro do verbe, v kateri je imel še zmajaj konja sivčeta. Odkoplje viteško oblačilo, se vanje obolee in konja opravi, guro pa k verbi priveže. Sivko pa mu reče: Kadar boš blizo bojišča, kar na čelado poterčaj, in imel boš vojščakov, karkoli si jih boš sam pozelel, in kadar bo vojska končana, poterčaj spet, in zginili bodo. Zasede sivčeta in dirja do bojišča.

Tukaj pa so še že bili, in ravno so že ti odmikovali, kar ta pride z neizrečeno veliko vojščaki, in preden je solnce za goro šlo, ni bilo nobenega sovražnika več. Kadar je bila pa bitva končana, ta naglo spodbode sivčeta, zadirja, poterka na čelado, in ko bi trenil, ni bilo nikjer nobenega vojščaka več. Prijezdi do verbe, pokoplje obleko in opravo, in spravi sivkota v verho. Zasede guro, in še le čez tri dni na nji domu prijezdi. Ko so ga drugi iz grada vidili priti, so se mu smejali in se norca z njega delali, in ga zasmechovali. Sami so se pa gostili, veselili, da se je vojska tako dobro izšla. Nobeden pa ni vedil, kdo je bil, ki jim je prišel pomagat, in ki jim je zmago podelil. Sam pa tudi ni nikomur povedal, tudi ženi Solnčici ne. Spet sta jerbasa pletla in nihče se ni zmenil za nju dva.

Primeri se pa, da je kralju drug kralj vojsko napovedal, še enkrat bolj močen, kakor prvi. Kralja je jelo skerbeti, kaj bo. V treh mescih je bilo napovedano, da se bodo za res počili. Kralj spet zbere celo vojsko, pa sovražnik je imel še vselej večjo moč, kakor on. Pretečejo mesci, in vojna bi se imela vzdigniti. Zdaj spet pride jerbosar h kralju in ga prosi, če sme tudi z njim na vojsko iti. Vsi so se še bolj, ko pred z njega norca delali, in so mu dali še slabšo guro, ko pervikrat. On pa guro zasede, jezdi k sivkodu. Guro priveže, ji trave namuli, konja zasede in dirja na bojišče. Kadar je pa tje prišel, so se že bili, in sovražnik je tako pritiskal, da so že ti odjenjevali in pehali in boga prosili, da bi pač spet tisti vitez prišel jim pomagat. Ta je poterkal na

čelado in na enkrat je privrelo vse pisano vojščakov, kakor mravelj iz mravljišča, kadar jih zdraži. Terdo se počijo in predeň je solnce za gorami, je bil sovražnik popolnoma potolčen in prepoden. Vitez pa je preč po končani bitvi hitro stran šel, kraljevi pa od kralja poslani za njim, da bi ga zahvalili. Ah spred oči jim je on in vojska zginila v enkrat, da niso vedili kdaj in kako, ker je on na čelado poterkal. On pa je prijezdil do verbe, skočil s konja, storil ko pervikrat, zasedel guro, in lezel, ko polž domu čel teiden pozneje kakor uni, ki so se spet gostili veseli da so zmagali in se z tega norca delali. Nobeden pa ni vedil, kdo je bil, ki jim je prišel pomagat. Sam pa tudi ni nikomur povedal, tudi Solničici ne. Spet sta jerbasa pletla, in nihče se ni zmenil za nju dva.

Primeri se pa, da sta se premagana kralja združila in še enkrat vojsko napovedala. Kralja je jelo skerbeti, kaj bo. V treh mescih je bilo napovedano, da se bodo za res počili. Kralj spet zbere celo vojsko, pa sovražnik je imel še vselej štirikrat več moči, kakor on. Pretekó mesci in vojna bi se imela vzdigniti. Spet pride jerbosar h kralju in ga prosi, da bi smel tudi on na vojsko iti. Vsi so se še bolj, kakor perve dvakrat z njega norca delali in so mu po dolgi prošnji dali tako slabo guro, da je komaj lezla. On se pa vsede na njo, in jezdi do verbe, priveže guro, ji napuli nekaj trave, jo ji bersne, da je jedla. Odkopal je viteško oblačilo, ga obelkel, sivčeta osedlal, ga zasedel, in na bojišče zadirjal. Kadar je pa blizu prišel, je poterkal na čelado, in vojščakov je privrelo, kakor mravelj iz mravljišča, kadar jih zdraži. Kadar je pa tje prišel, so se že bili, in sovražnik je tako pritiskal, da so že skor bežali. Težko težko so že pričakovali, da bi spet vitez prišel in jih rešil zadrege, in če bi prišel, je kralj zapovedal, dobro paziti in ga prideržati, da bi ga zamogel zahvaliti za toliko pomoč, ki mu jo je že dal. Terdo se počijo, in se pokajo do terdèga večera in tako huda je bila bitva, da je bil vitez na roci ranjen. Kralj viditi, da mu kri teče, mu podá svojo ruto, da si rano z njo zaveže. In spet so se vdarili in sovražnika popolnoma potolkli. Kadar je bil pa boj končan, je naglo spet stran zadirjal in niso ga mogli dobiti. Zginil jim je spred oči, da nihče ni vedil kam in kakó. On pa je jezdil do verbe, skočil s konja, ga izsedlal, v verbo djal, viteško obleko in konjsko opravo zakopal, guro odvezal, zasedel in lezel proti domu. Gura pa je komaj lezla, in tako počas šla, da je še le cele dve nedelji pozajeje domu prijezdil. Uni so se pa gostili in so bili veseli, da so spet zmagali in so temu od deleč ga vgladati posmehovali. Nobeden pa ni vedil kdo je bil tuji vitez, ki jim je že trikrat prišel pomagat. Sam pa tudi ni nikomur povedal, tudi ženi Solničici ne. Spet sta jerbasa pletla in nihče se ni zmenil za nju dva.

Dal pa je nji zdaj, ko je pranje naredila, tudi ruto prat, ki mu jo je kralj na vojski dal, da se je z njo obvezal. Ruta se je pa pred hišo na rantah z drugim perilom vred sušila. Kar jo vglada nekdo kraljevih. Povè kralju in kralj ga pokliče pred se in ga terdo prime, zakaj mu je ruto vkradel. On pa reče: Ne zamerite svitli kralj, vi ste mi ruto sami dali in ste mi jo sami na vojski dali, in okoli roke zavezali, ko sim bil ranjen. Kralj. To ti lažeš. Jas sim jo le uainu vitezu dal, ki nam je prišel pomagat in ko je sovražnika pobil. On. Svitli kralj! Vi ste mi jo dali, jaz sim bil tisti vitez. Kralj. Sej ti ne verjamem, in če ne moreš skazati, da je res, kar govoriš, boš dal glavò, ker se podstopiš in greš kralju krast. Če mi pa ti pripelješ taciga konja, in toliko vojakov, ka-

kor uni vitez v vojski, bom pa verjel, da si ti tisti vitez bil, ki nas je pogube rešil, in bom te naredil kralja.

Šel je jerbosar do verbe, se obleče po viteško, konja osedla, poterka na čelado, in vojščakov je prišlo, kakor listja in trave ali mravljincev iz mravljišča. S temi prijezdi do grada. Vsi so ga bili veseli. Kralj je bil mož beseda. Naredil ga je kralja in dobro so jedli in pili in se gostili štirinajst dni koj naprej.

Sivko pa zdaj spregovori in pravi: Zdaj si kralj, dobil, dosegel si srečo, prejel plačilo, ki sim ti ga obljubil. Zdaj je še ena. Odsekaš mi glavò? Un pa pravi: Kako mi je mogoče, ti zdaj glavo odrezati, ker si mi že toliko dobrega storil. Konj pa reče: Ali ti meni, ali pa jaz tebi, kakor hočeš. On. Ker moram, naj pa bode. Raje jaz tebi, kakor ti meni. Reče, zdene sablico iz nožnic, mahne in sivčetu glava odleti. Iz nje pa zleti bel golobček gori na ravnost proti nebu.

M a t e r i .

(Iz českoga.)

Ali se še kdaj spominjaš
Mati moja ljubljena,
Kak Boga si me moliti
Zgodaj že navajala?
Kak si bila roki slabe
Mi v zvonjeni sklepala,
J kako je moja mlada
Duša k nebu klicala?

Zdaj „Gospej pozdrav“ ko slišim
Peti v plujem glas zvonā,
Koj sim dete, roki sternem
Kot takrat sva ju bila,
Ino spet se čutim, mislim
V oni dobi blaženi.
Tak nebò detinstva vedno
V svojem serci nosim si.

L e t o p i s

Belaškega mesta.

(Dalje.)

Za Belaško město so sdaj spet srečna leta nastopila. Alj leta 1337 je taka velika sila kobilic Frankonsko, Saksonsko, Turingsko, Austriansko, Štajarsko, Koroško, Krajsko in slovenske meje napadla, da so sonce zatemnile in vso zelenjad pojedle, samo vinskej terti niso škodovale.

Na Solnogradskem in na Koroškem posebno pa na Grebničkem polju so morali zavolj kobilic studence in štirne dobro pokriti, da niso kupoma noter popadale in vodo ognjusile. Tudi Belak so ti nepovabljeni gosti nadlegovali.

Še veči nesreča je Belaško město l. 1348 zadela. Zjutraj 25. januarja na Št. Pavelnovo je navstal velik potres ki je 24 ur terpel. Veliko ljudi in živine je bilo tisti den zasutih in vbitih. Pri tem potresu se je južni del Dobrača z velikim pokanjem in hruščem v lépo Zilsko dolino zvalil in veliko pobištev zasul. Zila zmirom veči navstaja, kër

je njen rov s skalovjem in pèskom zasut. Slèdntič je vse zaderžke prederla. Cèlo jezero se razlije po rodovitnem polju in po Belaškem mèsu in s svojimi derečimi valovi vesi i poljane poplakne.

V nekem pismu 11. januarja 1351 dvanajst poročnikov in tudi mèstna srenja sama obstoji, da je Bambergski škof Miroslav poškodovane za deset lèt vsih davkov oprostil, in črez to skoz 4 lèta veliko dnarja podaril. Dovolil je tudi, da so se smeli ptujci u mèsto prosto vselovati in vsakemu je mèstjansko pravico dovolil.

Marljivi Belaščani svoje mèsto popravljajo, ktero je jim povodenj tako razdjala. Posebno so za svojo terdnjavo skerbeli, da bi jo spet u dober stan pripravili. Alj ravno ovi njih trud je jim bil v veliko nesrečo.

Leta 1359 pride vojvoda Austrianski Rudolf s silno armado na Koroško, da bi ga na gosposvetskem polju, na starem vojvodskem prestolju, za svojega vojvoda spoznali. Ali Belaščani se mu zoperstavijo, kèr so bili od Konrada Himmelbergskega zapeljani in po nobeni ceni niso hteli svoja vrata odpreti, temuè so rajši počakali, da je njih mèsto Miroslav Kolinc s 3000 pešci in 1500 konjiki obsedel in osvojil. Brez vsmiljenja je premagavec po mèstu moril, cerkve pohištva in zidine rušil, da je bilo joj.

V kratkem času so se spet razvaline v lépo ljudnato mèsto spremènile. Al spet je ponovljeno mèsto huda nadloga zadela. Leta 1365 navstane kuga, ki je skoraj cel Belak pomorila, zraven je pa vse tako po kupu bilo, da se je bèrinj žita po deset krajcarjev dobiti mogel.

Leta 1451 je prišel Kapistran v Belak, ko mu je od cesarja Miroslava IV. naroèeno bilo Husite vmiriti in neke prepire med nèmškimi knezi poravnati. 18. maja je v Belaku nadušeno pridgoval in Bog je marljivega oznanovavca s čudeži poterdil. Vse je sdaj tega čudodelnika viditi hotlo, povsod so ga velike trume spremljevale.

Spet prihrusi l. 1478 18000 Turkov na Koroško. Žig in morija povsod njih stopinje slèdi. Tudi v Belak pridši, grozovitno morijo in veliko mèstjanov v sužnost odpeljajo. Enako nesrečo bi bili Belaščani tudi v letu 1492 doživeli po Ali Bašetu, ki je s veliko silo deželno napadel. Al deželni predstojnik žl. Rudolf Kevenhiller se mu s svojimi vojaki vstavi, in ga popolnoma premaga; in Baša sam je v tej bitvi poginil.

Po tej slovečej zmagi so spet prav rodovitna lèta nastopila tako da so se težaki in drugi vbogi ljudi skoz 8 dni s enim krajcarjem preživiti mogli.

Al l. 1523 je Belaško mèsto spet nova nesreča zadela. 13. decembra nastane po nemarnosti nekega hlapca silen ogenj v nekej hiši, kjer so vsi židane volje svatbo obhajali. Skoro cèlo mèsto je pogorelo. Vender so ga mèstjani v kratkem še lépsi pozidali ko poprej.

L. 1552 je bil Belak tako srèčen, cesarja Dragotina V. sprejeti in malo časa v svojem ozidju ohraniti. Bil je namreè cesar prisíjen od Saksonskega vojvoda Morica s svojo armado skoz Kanalsko dolino do Belaka bèžati. Hvaležen cesar vidši vdanost mèstjanov požlahtni mèstno oblastnijo, jej dovolji v svojem gerbu postojno nogo imeti in s rudečim voskom pečaliti.

L. 1553 se prevzetno mèsto katolškej veri odpové in k veri Martina Lutra pristopi in na mesto katolških duhovnikov enega superintendenta in neke predižnike nove vere pokliče. Al zavolj te prevzetnosti in

terdovratnosti je Bog Beloščane oistro kaznoval; tri hude nadloge so ena za drugo Belak in deželjo zadele.

L. 1567, 26. oktobra je začelo tako dežovati, bliskati in grometi, da so vse reke: Drava, Zila, Lizer in Mela visoko narasle, hiše, skednje potergale in veliko ljudi in živine vkončale, vse moste razun tistega pri Šent Paternionu pobrale in rodovitno polje s péskom in glino zasule. Veči delj mestaega teržišča je bil pod vodo, in veliko hiš po Belaku je bilo s gino napoljenih, da jih dolgo niso mogli iztrébíti — V spominj te strašne povodnje se je u usnjarskoj ulici na Laznikovej hiši 6 čevljev visoko kamen vzdal, do kterega je tedaj voda segla.

Leta 1570 je na Koroškem, toraj tudi u Belace in po sosedskih deželah taka dragota in lakota navstala, da je še nikdo ni pomnil.

Leta 1572 je spet strašen potres u Belace veliko hiš, štacun in hramov posul.

Akoravno so tedaj to mesto velike nesreče objiskale, se je vender scasom spet opomagalo; posebno je pa kupčija u tem mestu cveteli začela, kar nam pričuje Janez Vidman, katiri se je u Belace u kupčijstvu tako izuril, da se je u Benetke preselil, tam s kupčijo tako obogatel, da je bil s svojo rodbino u žlahtni grofovski stan povzdignjen. Silno veliko bogastva je svojem naslednikom zapustil.

Iz hvaležnosti do svojega rojstnega mesta, kjer se je kupčevali naučil je leta 1630 sporočil, da se ima po smerti svoje rodbine iz dohodkov svojih dveh koroških grajšin: Somerek in Šent. Paternion u Belace hranilišče za 12 učencev s posebnim učiteljem napraviti, razun drugih dobrotlivi naprav je še 3 milodare po 180 gold. za djake stemelil.

(Dalje sledi.)

Književni pregled.

* Ravno je v českem jeziku spet nekaj kratkočasnih spisov za mlado mladež izšlo: V tiskarnici J. Pospišila: »Tri mesece pod sněhem« dnevnik mladega gorenca: v nadškofijskej tiskarnici. »Loango věrny sluha mouřeninsky« povest za mlado mladež od Hofmana; preložil J. Heidl; v tiskarnici Boh. Haase: »Vlastimila anebo: Švédové v Čechách«, zgodovinska pripověst in »Sirotci« od Jož. Zimmermanna. Dalej so izšle v Jindřichovem Hradci: Poučné povídky pro květonci věk« poleg Ebersberga prestavil K. Müller.

* Slavni ilirski spisatelj g. Vilh. Švelec misli: »katolički kalendar« v ilirskem jeziku izdajati za bodoče leto ga je že pripravil. Razun običajne pratike, obseže u »zabavniku« 1. kratko žitje svetnikov na mesec januar; 2. Uvedenje krestjanstva kod Slavyjanah 3. Poraz Mongolah u Hervatskoj. 4. Niešto o svémiru. 5. Kratke pripoviesti 6. Piesmice 7. Smiesice. 8. Domača liekarna in druge potrebne reči

* Iz Gradca se nam piše, da se je »Zora jugoslavjanski zabavnik za leto 1853« že v Zagreba tiskati jela. Tega leta bode več sostavkov v cirilici tiskanih, jer se mora občinstvo naše in posebno nadepolna mladina naučiti te slavjanske azbuke. —

Z m e s.

Ogrsko — slovenske besede.

Ono damals (luž.) Küz.; **O**soba (a nikdar napravljena oseba) Person Küz. Rim. II. 1. (sl.); **O**staviti zurück lassen; verlassen Barl. 20 (sl.); **O**vak = ovaci = sicer sonst Küz.; **O**vø sieh da! jetzt Küz. (il.) **P**až — pažl (pažnoht — parklj) Klaue L. C. (hrvat. čes.); **P**enice Hefen, Germ L. C. (hrvt.); **P**estroga = bistroga Forelle L. C. (čes.); **P**odraštiti se wagen, sich getrauen Küz. Rim. X. 20. (draštiti — draždžiti — dražiti — dražiti — drzati, dreist, grč. thárrho, sanskr. dhrs. litv. dristi — dražinti, lotiš. drikstel); **P**odstat F. Grundlage Küz. Hebr. III. 14; **P**oredno viel: poredno ljudstva Küz.; **P**ovsegaveč immer mehr Barl.; **P**ovsemvsega allerdings, durchaus Küz.; **P**ospolom nacheinander Küz.; **P**otomtoga hernach Küz.; **P**ogibel Verderben Küz. 1. Kor. V 5. (sl.); **P**otovoriti verläunden Barl. 44 (il.); **P**ovideti se komu kaj gefallen Barl. 11.; **P**ozoj Drache L. C. (il.); **P**oglavnik = poglavar Küz.; **P**ričasu frühzeitig Küz. (Pri Mariboru percajli!) **P**leter Flechtwerk L. C.; **P**ogibali zu Grunde gehen (poginoti) Küz.; **P**ogoditi komu vajo recht, nach Gefallen thun Barl.; **P**ratež Gepäck; Kleidung L. C. (il.); **P**ređeno Strähne L. C.; **P**rebrojiti = zbrojiti erforschen Barl. 128; **P**rečinili se sich verstellen Küz. Evang. 46; **P**resmeknoti durchbohren Küz. Sv. Hist. 58 (slsl.); **P**revlak Wachsstock L. C. (hrvat.); **P**ričest f. Communion L. C. (hrvat.); **P**ričeščavati communiziren Küz. Sv. Histor. 121; **P**rijaznivost Freundlichkeit Barl. 59; **P**riřagoditi kaj k čemu anpassen L. C. (hervat); **P**rostočã Freiheit Küz.; **P**razdnovali Unkeuschheit treiben Terptan Bibl. Hist. 18; **P**repast = prepad Abgrund Küz.; **P**riiločiti — prilakati fügen, verhängen, Bog mu mir priiloči Barl.; **P**ripelje Geschick, Schicksal Küz.; **P**roksiti muthwillig machen L. C. (hrvat.); **P**suvec Spötter Küz. 1. Kor. VIII. Prvle eher Küz. (sl.) Račiti se gefällig, lieb seya Küz. (pod Ptujem) račiti belieben, wollen Spangenberg's Postille (sl.); **R**azdreseliti betrüben Kr. P. 25; **R**idji Fuchsroth L. C. (pri Ljutomiru) (sl.); **R**usala Pfingsten (u = ü = i) Küz. Evang. 47 (čes.); **R**ob Slave Küz. Sv. Histor. 70 (sl.); **r**obiti plündern L. C. (il.); **r**obstvo Knechtschaft Barl. 76; **R**užni (o) abscheulich Barl. 14 (sl.); **S**as m. Extase, Entsetzen, Schrecken Küz. Act. Ap. XXII. 17 (sl. žas); **s**asnoti se česa erschrecken, sich entsetzen Barl. 60. **S**ětiti se sich erinnern L. C. (sl.); **S**ěn F. Hütte, Saal L. C. odtoda podsenje (v Slovenskih Goricah, Vorhaus, tudi prostor pod kapom (čes.); **S**lobod Abschied: vsem grěhom dãm slobod Barl. 79, dokler Küzmič Sloba imã: naj slobou (sic) vzemem Luk. IX. 61, ki slobou vzeme Luk. XIV. 39 (Ali je naše slovo le popačeno iz sloba — slobod = svoba — svoboda, pripravaj il. prositi (prost = svoboden!); **S**lědi später: niti predi niti slědi Küz. predi ali slědi früher oder später Kr. P. = naše přej ali slěj! **S**lědka zuletzt; **S**vědok Zeuge Küz. Koš. (sl.); **S**vekrva Schwiegermutter Küz. (sl.); **S**ěn Schlaf Barl. (sl.); **S**prěvėdėti se sich versehen, fehlen Barl.; **S**lap Woge: morski slapovje i potočni vatovje Barl. 158. **S**omarica Eselin Küz. Sv. — Hist. 53; **S**okač der Koch L. C. (sl.); **S**okast ästig; schlank L. C. (sl. u); **S**paķa Aergerniss Barl. 54; **S**rst F. Thier-

haare Küz. Luk. I. 6. (sl.); Stališ Zustand Küz. Sv. Hist. 82. (il.); Starati se sorgen Barl. 354 (sl.); Stati koga kaj zu stehen kommen, kosten Barl. 47. Stenati — stonati stöhnen L. C. (sl.); Stidost — stidkost Schamhaftigkeit L. C. (sl.); Stroka Schnur; Gattung L. C. (il. u.); Strošek Lebensmittel, Kost; Aufwand, Kosten L. C. (sl. pod Mariborom); Strsnoti se erschrecken, respectiren L. C. (sl. na Pohonji); Světski welllich, irdisch Barl. 422. Svetstvo Sakrament Križ. P. 41. Strug Thürpforte Küz. Bělankin.

* Družtvo sv. Mohora. V poslednjem sedmim Celovškega odpora 24. avgusta se je sklenilo:

1. Da se ima „šola vesela“ t. j. šolske pesmi s napevi vred berž, kakor prve družtvene knjigi g. g. družtvenikom razposlati. Po bukvarnicah se bode pa za 30 kr. sr. prodajala.

2. Da se ima dvanajstero iztisov „Blagomira“ za ude, ki ga žele za šolska darila imeti, za 4 fl. sr. (mesto 6 fl.) prodajati.

3. Je bilo naznanjeno, da je dosedaj 515 udov k družtvu pristopilo.

* Glava rajnega Čelakovsky — ga je po kiparju Ed. Veselemu verlo umetno v sadri (gipsu) odtisnjena.

* Petrogradske novine pišejo: Že oddavna se je na Ruskem prizadevalo, najti pogrebno mesto osvoboditelja ruskega kneza Demitra Mihajloviča Posarskega. Leta 1850 je ustanovilo ministerstvo znotranjih opravil posebno komisio, da bi mesto poiskala. Ona je najdla njegov grob v samostanu Spas - Jefimijevskem v Susdalju, kjer nja telo vsréd njegove rodovine počiva. Dokazi tega najdenja so bili s zgodovinskimi pridavki sestavljeni in carju predloženi, kateri je na to zavkazati dal, da se imajo od vsih ruskih podložnikov doneski zbirati, da se bo potem knezu Posarskemu prav veličanstven spomenik postaviti mogel.

* „Šolski prijatelj“ prinese veselo novico, da prečastljivi Lavantinski knezo-škof za slovensko-nemške šole slovensko-nemško berilo pišejo. Ob enem tudi naznani, da se veliko berilo za ponavljajce na Dunaju pridno natiskuje.

* Častilo svetovavstvo Kerške škofije je z ukazom 7. avgusta t. l. št. 577 slovenski časopis: „šolski prijatelj“ uradno priporočilo in vse šolske oglednije povabilo, naročnike nabirati! Bog daj! da bi se ti toliko koristni časopis še dolgo obderžal!

* „Serbski Dnevnik“ piše, da je družtvo serbske slovesnosti Sarajskovemu učilišču 1300 knjižic podelilo, da jih ondašnjim siromašnim učencem razdeli.

* Blizo Gradca je napravil g. Beytzer veliko izrejalische in javno oglasil, da bode pri podučevanju tudi na slovanski jezik potreben obzir jemal.

* 22. avgusta je bila skupščina delnikov narodnega igrališča v Zagrebu. Ni se jih dosti veliko sošlo. Podpisanih je dosedaj 55400 in zloženih pa 9117 gld. 37 kr. Potrebuje se pa 100000 gld. istine.

* G. Jos. Ferenc učitelj na peštanskem vseučilišču je caru podložil pesem v ruskem jeziku, ktero je car tudi prejel. Ferenc ni nikdar bil na Ruskem, ampak se je samo iz knjig tako dobro naučil ruskega jezika. — Bog daj, da bi tudi mi tako napredovali!

* Slavnemu pesniku Adamu Mickieviču je bila profesorska stolica na Genevskem vseučilišču ponujena. On je vendar ni prevzel.